

Diarienummer
6.1.16-1730/16

Rubrik
Ändring av Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2011:30) om avgifter för vissa kontroller m.m.

A Allmänt

Beskrivning av problemet och vad man vill uppnå

A.1 Avgifter för offentlig kontroll av kläckeri- och avelsanläggningar (hönshälsokontrollprogrammet)

A.1.1 Beskrivning av hönshälsokontrollprogrammet och lagrum

Jordbruksverket har med stöd av 3, 5 och 9 §§ i förordningen (2006:815) om provtagning på djur föreskrivit¹ om villkor för registrering och obligatorisk hälsoövervakning i anläggningar med avelsfjäderfä. Hönshälsokontrollprogrammet startade 1994 och samtliga större svenska avelsföretag deltar i programmet. Programmet startades med stöd av Jordbruksverkets föreskrift och finansieras av Jordbruksverket och fjäderfäneringen (genom Stiftelsen Veterinär Fjäderfäforskning) gemensamt.

Syftet med programmet och de regler som finns är bland annat att:

- regelbundet övervaka sjukdomsläget i svenska avelsfjäderfäfloccar för att i tidigt skede upptäcka och bekämpa eventuella sjukdomar innan de hunnit spridas
- dokumentera sjukdomsfrihet
- uppfylla de krav på hälsokontroll som ställs vid handel både i Sverige och inom EU.
- Förutom krav på regelbunden blodprovstagning för kontroll av en rad olika smittsamma fjäderfäsjukdomar, innehåller programmet (föreskriften) också andra bestämmelser om registrering av anläggningarna hos Jordbruksverket, journalföring, lokalernas utformning, klinisk övervakning, noggrann hygien och skötsel etcetera.

Idag har varje anläggning en OV (officiell veterinär) knuten till sig vilket är ett krav enligt föreskriften för att få driva den verksamhet man har tillstånd och registrering för. Det är den officiella veterinären som ansvarar för att genomföra flera av de moment som krävs enligt föreskriften och för de fortlöpande provtagningarna som finns fastställda i denna.

---

¹ Statens Jordbruksverks föreskrifter om obligatorisk hälsoövervakning av fjäderfä (SjVS 2010:58 Saknr K20)

A.1.2 Kontroll av anläggningen

I Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 882/2004 framgår det att det ska ske offentlig kontroll på alla stadier i produktions- och distributionskedjan för att säkerställa att verksamheterna som bedrivs uppfyller de krav som finns specificerade i regelverken vad gäller foder- och livsmedelslagstiftning samt djurhälsa och djurskydd.

För vissa kontroller krävs veterinärkompetens hos utföraren och i lagstiftningen anges att det är en OV som ska utföra kontrollen. Begreppet OV kommer således från EU-rätten och mera exakta beskrivningar av vilka uppgifter som ska utföras av en OV anges i EU-rättsakter.

Anläggningskontrollen är en kontroll som enligt EU-rättsakter måste ske och där utföraren ska vara en OV. Anläggningskontrollen kommer att ske utöver den kontroll som sker av den anläggningsknutna OV:n. Anläggningskontrollen är till för att säkerställa att anläggningen och den verksamhet som bedrivs där lever upp till de krav som finns enligt föreskriften och sitt tillstånd och botten i att den inre marknaden inom gemenskapen ska hålla en hög och likvärdig kvalitet.

A.1.3 Avgifter och beräkningar

Av 13 § i förordningen (2006:815) framgår att Jordbruksverket får meddela föreskrifter om skyldighet att betala avgift för offentlig kontroll samt om beräkning av avgifterna.

De uppgifter som kommer att utföras av Jordbruksverket inom det aktuella området är huvudsakligen följande:

- Upprättande av kontrollplan för varje år (riskuttag fördelning av antal kontroller)
- Uppföljning av kontroller; sammanställning av kontroller, avvikelseuppföljning
- Löpande kontakt med OV
- Löpande kontakt med branschföretag och länsstyrelser
- Avstämningsmöten med OV, ”sakenhet”
- Fakturering av årsavgift
- Övriga möten, konferenser där Jordbruksverket behöver representeras
- Ansvara för att kontrollpersonalen har tillräcklig kompetens och utbildning för uppdraget samt genomgår relevant fortbildning
- Ha ett övergripande samordningsansvar för genomförandet av veterinärernas uppdrag

I ett inledande skede kommer arbetet att innebära att kontrollinstruktioner och checklistor/kontrollrapporter för kontrollen behöver skapas. Detta behöver genomföras för att skapa ett enhetligt utförande av kontrolluppdraget och för att säkerställa att samtliga lagkrav kontrolleras samt för en lättare uppföljning och verifiering av kontrollen. Omfattningen kommer inledningsvis därför vara högre i och med detta uppstartsarbete. Vi ser därför ett behov av att beräkningen sker utifrån en genomsnittlig tid för att ta höjd för vad enhetens faktiska kostnader och nedlagd tid kommer att ligga på sett över en längre period (fyra års period).

Uppskattningsvis kommer Jordbruksverket behöva lägga 20 % på kontrollsamordning för hönshälsokontrollprogrammet. Räknar vi på en lön på 35 000 kr med omfattningen 20 % hamnar beloppet som måste täckas på 200 000 kr. Detta belopp är inräknat alla sociala avgifter och övriga pålägg som tillkommer. Förslagsvis fördelas beloppet på samtliga anläggningar utan någon fördelning mellan olika anläggningar. Idag finns det

75 EU-godkända anläggningar som är anslutna till Hönshälsokontrollprogrammet vilket ger en kostnad om drygt 2 700 kr i årsavgift per anläggning.

A.1.4 Administrativ börda och ekonomiska konsekvenser

För Kontrollenheten på Jordbruksverkets del innebär detta nya kontrollområde att arbetsuppgifter i form av kontrollsamordning har tillkommit. Kontrollen som ska ske inom detta område är anläggningskontroller där kontrollanten är en officiell veterinär (OV). En OV genomför kontrollen på uppdrag av Jordbruksverket enligt det riskuttag och det intervall som har fastställts av Jordbruksverket.

Vad den behöriga myndigheten får inkludera i sin beräkning av avgifter framgår av artikel 27 i förordning (EG) nr 882/2004. För Jordbruksverkets del innebär det vad gäller Hönshälsokontrollprogrammet att avgifter behöver tas ut för kontrollsamordningen som sker på Jordbruksverket (Kontrollenheten). Kontrollsamordningen innefattar all administrativ hantering av ett kontrollområde och utan kontrollsamordningen är genomförandet av en kontroll inte möjlig. Utöver kontrollsamordningens kostnader kommer företagen även att debiteras den kontrolltid som uppstår för OV. Debitering för kontrolltid kommer att ske enligt bilaga 2 i Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2011:30) om avgifter för vissa kontroller m.m.

För företagets del kommer den här uppdelningen av avgifter att innebära att Jordbruksverket kommer att fakturera ut en årsavgift för varje anläggning och att varje enskild OV fakturerar ut en avgift för den genomförda kontrollen. Avgiften ett företag betalar består således av två delar. Den ena delen kan komma att variera beroende på nedlagd kontrolltid och den andra delen (årsavgiften) består av Jordbruksverkets kostnader utslagna per företag/anläggning och är ett redan fastslaget belopp.

A.1.5 Jordbruksverkets förslag

Med anledning av att kontrollområdet är nytt för Kontrollenheten på Jordbruksverket och att avgifter för kontrollområdet ska införas föreslås ett åttonde kapitel i SJVFS 2011:30 få rubriken ”Avgifter för offentlig kontroll av kläckeri- och avelsanläggningar”. Utöver införandet av detta kapitel finns det behov av att införa ett tillägg av kontrollområdet i 1-2 §§ i 1 kap. där kontrollområde och definition läggs till.

I 1 kap. 2 § föreslås följande definition:

kläckeri – och avelsanläggning: med kläckeri- och avelsanläggning avses verksamhet med fjäderfä, registrerad av Jordbruksverket som anläggning för avelsfjäderfä eller kläckeri godkänd för handel inom gemenskapen. En anläggning kan bestå av ett eller flera stall eller andra byggnader eller markområden där fjäderfän hålls och som är geografiskt koncentrerade till en enhet.

I 8 kap 1 § som föreslås få rubriken ”grundläggande bestämmelser” tydliggörs vilka regelverk som är aktuella för kontrollen:

Grundläggande bestämmelser

1 § Bestämmelser för Jordbruksverkets kontroll av kläckeri- och avelsanläggningar finns i

- 1. Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 882/2004 av den 29 april 2004 om offentlig kontroll för att säkerställa kontrollen av efterlevnaden av foder- och livsmedelslagstiftningen samt bestämmelserna om djurhälsa och djurskydd.*

2. *Lag (2006:806) om provtagning på djur, m.m.*
3. *Förordning (2006:815) om provtagning på djur, m.m.*
4. *Statens Jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2010:58) om obligatorisk hälsoövervakning av fjäderfä*

En andra, tredje och fjärde paragraf i samma kapitel med olika rubriker förtydligar vilka avgifter som ska betalas:

Årlig grundavgift

2 § En företagare ska betala en årlig grundavgift för offentlig kontroll av de kläckeri- och avelsanläggningar som företagaren ansvarar för och som omfattas av den offentliga hälsoövervakningen av fjäderfä. Grundavgiften är 2800 kronor per anläggning.

Offentlig kontroll

3 § Utöver den årliga grundavgiften ska en företagare betala en avgift för genomförd offentlig kontroll på de kläckerier och avelsanläggningar som företagaren ansvarar för. Avgift beräknas enligt bilaga 2.

Extra offentlig kontroll

4 § En företagare som får en extra offentlig kontroll av de kläckeri- och avelsanläggningar som denne ansvarar för ska, utöver avgift enligt 3 §, betala en administrativ avgift om 800 kronor

Bilaga 2 får följande lydelse:

Bilaga 2

Avgifter för offentlig kontroll av kläckeri och avelsanläggningar

En företagare ska betala en avgift för genomförd kontroll för de anläggningar som företagaren ansvarar för enligt nedan.

1. Timavgift

Vid förrättning som officiell veterinär samt vid veterinärt samt vid veterinärt arbete som utförs på uppdrag av myndighet eller organisation debiteras med 675 kronor per timme. Debitering sker för minst 30 minuter och därutöver per påbörjad 15-minuters period. Debitering ska ske för all den tid som åtgår för kontrollarbete samt för förberedande och uppföljande administrativt arbete.

2. Inställelseavgift (tid för resa till och från förrättningen)

Inställelseavgift debiteras med en minimiavgift för de första 30 minuterna med 298 kronor och därefter 100 kronor för varje påbörjad 15-minutersperiod.

3. Obekväm arbetstid

Tillägg för obekväm arbetstid (jour) debiteras på timavgift och restidsavgift enligt följande. Vilket påslag som ska debiteras avgörs utifrån den tid då huvuddelen av förrättningen inkluderande resa utförs.

Dag

Tid kl.

Påslag

<i>Vardagar</i>	<i>06.00-08.00</i>	<i>75 % (enkel jourtid)</i>
	<i>17.00-20.00</i>	<i>75 % (enkel jourtid)</i>
	<i>20.00-06.00</i>	<i>100 % (kvalificerad jourtid)</i>
<i>Lör, sön- och helgdagar</i>	<i>06.00-20.00</i>	<i>75 % (enkel jourtid)</i>
	<i>20.00-06.00</i>	<i>100 % (kvalificerad jourtid)</i>

4. Bilavgift

Distriktsveterinär ska debitera bilavgift enligt 5 § Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2007:66) om avgifter vid förrättning utförd av distriktsveterinär.

Annan veterinär än distriktsveterinär ska debitera bilavgift med 3,50 kronor per kilometer.

A.2 Avgifter för kontroll av vattenbruksanläggningar

A.2.1 Beskrivning av kontroll av vattenbruksanläggningar och lagrum

Från den 1 januari 2014 utför Jordbruksverket offentlig kontroll och hälsoövervakning enligt Jordbruksverkets föreskrifter (SJVFS 2014:4) om djurhälsokrav för djur och produkter från vattenbruk (K 41). Kravet på offentlig kontroll och hälsoövervakning på EU-nivå finns i rådets direktiv 2006/88/EG, förordning 2004/882/EG och kommissionens beslut 2008/896/EG reglerna är införlivade i K 41.

Offentlig kontroll är obligatorisk och ska utföras vid alla godkända vattenbruk. Med godkänt vattenbruk menas vattenbruk som erhållit odlingstillstånd. Kontrollen ska vara riskbaserad och kontrollfrekvensen beror därför på den risk som vattenbruket utgör för att introducera eller sprida sjukdomar. Kontrollobjekten består av fiskodlingar, blötdjursodlingar och kräftodlingar. Den offentliga kontrollen omfattar:

- Provtagning
- Kontroll av journaler
- Kontroll av åtgärdsplan och hygienplan
- Kontroll av anläggningen

Kontrollen av vattenbruksanläggningar genomförs av en veterinär. Det finns inga krav i regelverket på att utförandet ska vara en OV. Det finns däremot krav på att utföraren ska vara en veterinär eller en fiskhälsoinspektör med rätt kompetens.

De huvudsakliga arbetsuppgifterna som genomförs på Jordbruksverket inom detta kontrollområde är följande:

- Säkerställer att kontrollen utförs i enlighet med kraven i kontrollförelagningen och gällande regelverk
- Skicka ut och ta emot årsrapporter från vattenbruksföretagen
- Placera in och besluta om riskklasser för vattenbruket utifrån beslutad riskklassificeringsmodell
- Ta fram och fastställa en kontroll- och provtagningsplan
- Uppdatering av CVR (Centrala vattenbruksregistret) utifrån de kontrollprotokoll som kommer in

- Besluta om de påföljder som mot bakgrund av brister som framkommer i kontrollprotokollen är lämpliga.
- Ansvara för att kontrollpersonalen har tillräcklig kompetens och utbildning för uppdraget samt genomgår relevant fortbildning
- Ha ett övergripande samordningsansvar för genomförandet av veterinärernas uppdrag
- Fakturering av avgifter för offentlig kontroll
- Övriga möten, konferenser där Jordbruksverket behöver representeras
- Löpande kontakter med branschen, länsstyrelser etc.

A.2.2 Avgifter och beräkningar

Rätten att ta ut och beräkna avgifter för den offentliga kontrollen av vattenbruk regleras i 13 § i Förordning (2006:815) om provtagning på djur, m.m..

Årsavgiften är idag, oaktat riskklass, 1 100 kr vilket baserades på uppgifter från Fiskhälsan om att det fanns cirka 400 anläggningar och att varje anläggning skulle faktureras för kontrollen. Efter ett beslut om att det skulle vara företagen som driver anläggningarna som skulle faktureras, och inte varje enskild anläggning, lider kontrollområdet idag av ett växande underskott.

Beräknade lönekostnader för 2016 och framåt är drygt 308 000 kr. Beloppet är inräknat alla sociala avgifter och övriga pålägg som tillkommer och baseras utifrån den historiskt faktiska nedlagda tiden i kombination med den uppskattade tiden som kommer att läggas ner under kommande år. Till denna summa ska kostnaden om 175 000 kr för uppbyggandet och förvaltning av systemet, CVR, att läggas till. Det innebär att kontrollområdet som helhet är förenat med en kostnad på 485 500 kr. Det ska jämföras med de intäkter som kontrollområdet hade under 2015 på ca 140 000 kr.

Beräkningen i ovanstående innebär att det måste ske en relativt stor höjning av årsavgifterna för att täcka dels kontrollområdets ordinarie kostnader och dels det underskott som har uppstått. Utifrån de kostnader som området är förenat med föreslås det ske en avgiftsfördelning utefter vilken riskklass som anläggningarna tillhör (har ett företag anläggningar i flera riskklasser debiteras den högre avgiften) enligt nedanstående:

Riskklass 1: ca 25 företag betalar 11 000 kr/år
 Riskklass 2: ca 35 företag betalar 4 500 kr/år
 Riskklass 3: ca 95 företag betalar 1 500 kr/år

Undantaget är kompensationsodlingarna som ligger i riskklass 2 men debiteras enligt riskklass 1, detta för det merarbete som blir administrativt p.g.a. extra planering och mycket provtagningsresultat som ska registreras.

Bortsett ifrån riskklass 3, framkommer det av ovanstående att det är stora höjningar av årsavgiften som måste ske för att täcka de kostnader som kontrollområdet är förenat med. Valet av att beräkna årsavgiften utefter vilken riskklass en anläggning tillhör motiveras av både smittskydds- och kostnadsskäl. Det är de högsta riskklasserna som kräver mer nedlagd arbetstid och det är även de anläggningar som är de största och är förenade med högst risker. De företag som återfinns i framförallt riskklass 1, men även

riskklass 2, är företag som driver stora matfiskproduktioner (över 40 ton), sättfiskproduktion med nationell utsättning samt kompensationsodlingar.

Sedan 2015 har provtagningarna inom hälsoövervakningen finansierats av Jordbruksverket. Provtagningarna kommer även att finansieras av Jordbruksverket under 2016 och förväntas även göra det kommande kontrollår. Sammanlagt handlar det om en kostnad på drygt 800 000 kr som har lyfts från branschen. Detta i kombination med den höjning som presenteras borde rimligtvis innebära att de föreslagna förändringarna är ”mindre kännbara” framförallt då de största höjningarna sker för de företag som är de allra största i branschen.

Kontrolltiden på varje anläggning varierar mellan en och fyra timmar beroende på om provtagning sker och hur omfattande provtagningen är. Utöver det ovanstående området har det visat sig att kontrollen av vattenbruk lider av stora underskott. Detta underskott riskerar att bli ännu högre om det inte sker en avgiftshöjning. Likt andra kontrollområden genomförs kontrollen av vattenbruk av en veterinär (behöver dock inte vara en OV). De kostnader som Jordbruksverket behöver ha täckning för är, utöver kostnad för kontrollsamordning, kostnaden för uppbyggnaden och förvaltningen av vattenbruksregistret.

A.2.3 Jordbruksverkets förslag

Med anledning av behovet av höjning av årsavgifterna behöver ett antal förändringar genomföras i kapitel 7 i Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2011:30) om avgifter för vissa kontroller m.m.

I 2 § stod det om offentlig kontroll i tidigare version. Detta byts nu ut mot en förklaring om årlig grundavgift. Utöver detta tydliggörs det att de företag som har flera anläggningar i olika riskklasser ska debiteras för den anläggning som ligger i den högsta riskklassen. Detta sker mot den bakgrund att det allt som oftast är företagen i riskklass 1 och riskklass 2 som har flera anläggningar i olika riskklasser och för att det är här mest administrativ tid läggs. Förändringen i föreskriften föreslås bli:

Årlig grundavgift

2 § En företagare ska betala en årlig grundavgift för offentlig kontroll av de vattenbruksanläggningar som företagaren ansvarar för. Om företagaren har anläggningar i olika riskklasser ska företagaren betala den avgift som gäller för den anläggning som tillhör den högsta riskklassen. En kompensationsodlare debiteras dock alltid enligt riskklass 1.

Årlig grundavgift ska betalas enligt följande:

Riskklass 1: 11 000 kr

Riskklass 2: 4 500 kr

Riskklass 3: 1 500 kr

Tidigare 3 § byts ut mot en ny paragraf där det tydliggörs att riskklassificering och debitering av avgift kan ske oaktat om företagen har skickat in en årsrapport till Jordbruksverket. Skälet till detta införande är att det har varit tidskrävande för Jordbruksverket att kräva in årsrapporterna av företagen i samband med den riskklassificering som genomförs årligen och det har varit en extra börda för företagen. Tid som företagen hade kunnat lägga på annat har fått läggas på att hantera påminnelser och telefonsamtal. Ett arbete som i slutändan har haft marginell påverkan för den

riskklass som företaget slutligen har hamnat i sett utifrån föregående produktionsår och jämfört med uppgifter från tidigare år. Förändringen i föreskriften föreslås bli:

3 § En företagare som enligt 2 § ska betala en årlig grundavgift och som trots begäran inte kommer in med uppgifter till underlag för riskklassificeringen ska betala den grundavgift som Jordbruksverket bedömer som skälig i förhållande till den produktion som bedrevs på anläggningen under föregående kontrollår.

Det föreslås ske ett tillägg av en 4 § som gäller offentlig kontroll. Tillägget föreslås få följande lydelse:

Offentlig kontroll

4 § Utöver den årliga grundavgiften ska en företagare betala en avgift för genomförd offentlig kontroll för de anläggningar som företagaren ansvarar för. Avgift ska betalas enligt nedanstående:

Timavgift: 726, 26 kronor per timme

Basavgift: 100 kronor per timme

Bilavgift: 130 kronor per 40 kilometer

Inställelseavgift: 298 kronor för de första 30 minuterna, därefter 100 kronor för varje påbörjad 15-minuters period.

Jordbruksverket föreslår vidare en ny paragraf (5 §) som föreslås få följande lydelse:

Extra offentlig kontroll

5 § En företagare som får en extra offentlig kontroll av de vattenbruksanläggningar som denne ansvarar för ska, utöver avgift enligt 4 §, betala en administrativ avgift om 800 kronor.

Med anledning av att det sker tillägg i kapitel 7 blir tidigare paragraf 3 istället paragraf 6. Denna paragraf föreslås fortfarande ha rubriken Analyser för att tydliggöra upplägget för avgifterna:

Analyser

6 § För analys i samband med offentlig kontroll ska en företagare betala en avgift som består av den faktiska kostnaden för analysen. (tidigare 3 §)

A.3 Avgifter för kontroll av anläggningar som märker ägg enligt EU's handelsnormer

A.3.1 Bakgrund

Från den 8 december 2015 flyttas ansvaret för den offentliga kontrollen av handelsnormer ägg över från Jordbruksverket till länsstyrelserna enligt beslut av näringsdepartementet. Ändring har gjorts i 9 a § i förordningen (2011:926) om EU:s förordningar om pris- och marknadsreglering av jordbruksprodukter enligt följande:

”Länsstyrelserna utövar i fråga om produktionsenheter tillsyn och annan kontroll över efterlevnaden av bestämmelserna om handelsnormer för ägg”.

Anledningen till att den här ändringen har genomförts är för att minska både kostnaden och kontrollbesöken hos producenterna samt för att få en minskad total kontrollbörda hos svenska myndigheter.

A.3.2 Jordbruksverkets förslag

Då ansvaret för kontrollerna inte längre kommer att ligga på Jordbruksverket finns ingen anledning att SJVFS 2011:30 har kvar skrivelsen om avgifter. Kapitel 2 som har rubriken ”Avgifter för kontroll av anläggningar som märker ägg enligt EU: s handelsnormer” föreslås därför utgå i sin helhet. Utöver detta stryks kontrollområdet i 1 kap 1 §.

A.4 Avgifter för veterinära gränskontroller av produkter och levande djur

A.4.1 Beskrivning av veterinära gränskontroller

Vid Jordbruksverkets veterinära gränskontrollstationer kontrolleras levande djur, animaliska produkter (utom livsmedel), animaliskt foder, hö och halm. Det som ska kontrolleras enligt Rådets direktiv 97/78/EG av den 18 december 1997 om principerna för organisering av veterinärkontroller av produkter från tredje land som förs in i gemenskapen finns listat i Kommissionens beslut 2007/275. Hur kontrollen går till styrs genom direktiv som införlivats genom Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 1999:134) om veterinära kontroller av levande djur som förs in från tredje land till Europeiska unionen (EU) och Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 1999:135) om veterinära kontroller av produkter som förs in från tredje land till Europeiska unionen (EU), Andorra, Färöarna och Norge och, vad avser fiskprodukter, Island samt i EU-förordningar.

Gränskontroll av levande djur innebär inte bara kontroll av att djurhälsovillkoren för införsel är uppfyllda, utan även kontroll av djur, djurtransporter och att djuren är i skick att transporteras vidare, det vill säga kontroll sker både ur smittskydds- och djurskyddssynpunkt. På fodersidan finns utöver veterinär gränskontroll dessutom kontroll av icke animaliskt foder som ska kontrolleras vid gränsen enligt särskilda krav på skyddsåtgärder i samband med import.

Gränskontrollstationerna utgör EUs yttre gräns mot tredje land. En importör väljer själv vid vilken gränskontrollstation importen ska ske och det oavsett destinationsland. Detta innebär att en importör kan välja att ta in varorna genom Tyskland även om destinationslandet är Sverige. Varorna kontrolleras då endast vid gränskontrollstationen i Tyskland.

De veterinära gränskontrollstationerna som finns i Sverige är:

- Arlanda (flygplats), mindre djur, produkter
- Helsingborg (hamn), produkter
- Göteborg/Landvetter (flygplats), mindre djur samt hästar
- Norrköping (flygplats), registrerade hästdjur
- Göteborg (hamn), produkter

A.4.2 Avgifter och beräkningar

Distriktsveterinärerna tar ut avgifter för förrättningar i enlighet med gällande beslut om avgifter för gränskontroll.

Avgifter för veterinär gränskontroll regleras i Jordbruksverkets beslut dnr. 07-2699/10 2014-05-27. Beslutet revideras och MBL-förhandlas årligen. Beslutet har fattas med stöd av Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2007:65) om avgifter vid veterinärt arbete som innebär myndighetsutövning inom Jordbruksverkets ansvarsområde (D74). Jordbruksverkets bemyndigande för att föreskriva om avgifter återfinns i 16 § i Förordning (1994:1830) om införsel av levande djur.

Jordbruksverket har hittills inte tagit ut en avgift för de arbetsuppgifter som är förknippade med de veterinära gränskontrollerna. Det finns därför ett behov av att ta ut avgifter för de arbetsuppgifter som följer av kontrollområdet. Exempel på arbetsuppgifter som nu ska täckas in i den avgiften är följande:

- Ansvar för bemanning av gränskontrollstationerna.
- Säkerställa att gränskontrollen utförs i enlighet med kraven i kontrollförordningen och gällande regelverk.
- Ansvara för att gränskontrollveterinärerna har rätt kompetens och grundutbildning.
- Fortbildas enligt gällande regler, samt ha sammanställd dokumentation om vilka utbildningar samtliga gränskontrollveterinärer har genomfört.
- Se till att det finns rutiner för kontrollen på gränskontrollstationerna.
- Se till att gränskontrollstationerna har den utrustning som krävs för att gränskontrollupdrag ska kunna utföras.
- Se till att det finns förbrukningsmaterial såsom mediciner, plomberingsmaterial med mera på gränskontrollstationerna (stationsansvarig/verksamhetsansvarig på gränskontrollstationen ansvarar idag).
- Ha samordningsansvar för gränskontrollveterinärerna.
- Tillhandahålla juridiskt stöd i de ärenden inom gränskontrollen när detta är nödvändigt (exempelvis om någon juridisk fråga dyker upp vid ett avvisningsbeslut).
- Omförhandla avgiftsbesluten årligen (från och med 2016).
- Delta på samverkansmöten med Tullen, Livsmedelsverket och Jordbruksverket.
- Anordna regelbundet återkommande möten/konferenser för samtliga svenska gränskontrollveterinärer.

Tiden som krävs för kontrollsamordning av gränskontrollerna uppskattas till drygt 500 timmar eller 30 % av en heltid sett utifrån ovanstående arbetsuppgifter. Räknat på en lön på 35 000 kr ger detta en årskostnad på ca 300 000 kr inklusive sociala avgifter och administrativa pålägg. Detta belopp föreslås fördelas på de sändningar som passerar en gränskontrollstation i Sverige genom ett pålägg av en administrativ avgift som skrivs in

i beslutet för gränskontrollerna. Beloppet skulle utifrån beräkningen och uppskattningen av antalet sändningar (som i dagsläget uppgår till cirka 1000 stycken) innebära ett pålägg på 300 kr.

A.4.3 Administrativ börda och ekonomiska konsekvenser

Ingen administrativ börda för kunderna tillkommer i och med ändringen. Den ekonomiska bördan blir tyngre, då förutom veterinärernas avgifter även Jordbruksverkets kostnader för att samordna och administrera kontrollen tillkommer, se ovan.

A.4.4 Jordbruksverkets förslag

Med anledning av att kontrollområdet är nytt för Jordbruksverket och inte tidigare återfinns i Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2011:30) om avgifter för vissa kontroller m.m. införs ett nionde kapitel som får rubriken ”Avgifter för veterinära gränskontroller av produkter och levande djur”. Ett förtydligande av kontrollområde läggs in i 1 kap 1 § och en definition av veterinär gränskontroll läggs in i 1 kap 2 §:

veterinär gränskontroll: varje fysisk undersökning eller administrativt förfarande som gäller införsel av de varor som omfattas av veterinär kontroll i samband med införsel från tredje land och som syftar till att direkt eller på annat sätt värna om människors eller djurs hälsa

I 9 kap 1 § föreslås nedanstående lydelse och syftar till att tydliggöra vilka grundläggande bestämmelser som gäller för gränskontroller. Paragrafen får för tydlighetens skull rubriken grundläggande bestämmelser:

Grundläggande bestämmelser

1 § Grundläggande bestämmelser för Jordbruksverkets veterinära gränskontroller finns i:

- 1. Kommissionens förordning (EG) nr 282/2004 av den 18 februari 2004 om inrättande av ett dokument för deklarerings och veterinärkontroll av djur från tredje land som förs in i gemenskapen*
- 2. Rådets direktiv 97/78/EG av den 18 december 1997 om principerna för organisering av veterinärkontroller av produkter från tredje land som förs in i gemenskapen*
- 3. Kommissionens förordning (EG) nr 136/2004 av den 22 januari 2004 om veterinärkontroller av produkter från tredje land vid gemenskapens gränskontrollstationer*
- 4. Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 1999:134) om veterinära kontroller av levande djur som förs in från tredje land till Europeiska unionen (EU), och Norge*
- 5. Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 1999:135) om veterinära kontroller av produkter som förs in från tredje land till Europeiska unionen (EU), Andorra, Färöarna och Norge och, vad avser fiskprodukter, Island*

För att förtydliga vilka kostnader och avgifter som en importör (eller i de fall det är aktuellt, den lastansvarige) ska betala i samband med införsel av levande djur och produkter får kapitel 9 en andra och tredje paragraf med rubriken veterinär gränskontroll. Följande lydelse föreslås:

Veterinär gränskontroll

2 § Kostnaden för en veterinär gränskontroll debiteras enligt bilaga 3.

Bilaga 3

Avgifter för veterinära gränskontroller av produkter och levande djur

Avgift för en veterinär gränskontroll består av en administrativ avgift och en avgift för det veterinära arbetet. Avgiften för det veterinära arbetet tas ut enligt nedan.

1. Timavgift

Vid förrättning som officiell veterinär och vid veterinärt arbete som utförs på uppdrag av myndighet eller organisation debiteras 796 kronor per timme. Debitering sker för minst 30 minuter och därutöver per påbörjad 15-minuters period. Debitering ska ske för all den tid som åtgår för kontrollarbete samt för förberedande och uppföljande administrativt arbete.

2. Inställelseavgift (tid för resa till och från förrättningen)

Inställelseavgift debiteras med en minimiavgift för de första 30 minuterna med 298 kronor och därefter 100 kronor för varje påbörjad 15-minutersperiod.

3. Bilavgift

Distriktsveterinär ska debitera bilavgift enligt 5§ Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2007:66) om avgifter vid förrättning utförd av distriktsveterinär.

4. Obekväm arbetstid

Tillägg för obekväm arbetstid (jour) debiteras på timavgift och restidsavgift enligt nedanstående. Vilket påslag som ska debiteras avgörs utifrån den tid då huvuddelen av förrättningen, inkluderande resa, utförs.

Dag	Tid kl.	Påslag
Vardagar	06.00-08.00	75% (enkel jourtid)
	17.00-20.00	75% (enkel jourtid)
	20.00-06.00	100% (kvalificerad jourtid)
Lör-, sön- och helgdagar	06.00-20.00	75% (enkel jourtid)
	20.00-06.00	100% (kvalificerad jourtid)

5. Akutavgift

För förrättning som utförs på en vardag mellan kl. 8.00-17.00 och som anmälts efter annonserad telefontid debiteras en akutavgift med 268 kronor för lantbrukets djur och 319 kronor för övriga djurslag.

6. Gränskontrollavgift

En administrativ avgift debiteras med 450 kronor för varje sändning eller för varje förrättning i de fall som anges nedan.

Vid förrättning där tiden för kontroll och efterarbete debiteras med mer än två timmar debiteras extra gränskontrollavgift som beräknas med en halv gränskontrollavgift per debiterad timme.

Avgifter för foder och andra produkter av animaliskt ursprung:

- Timavgift och eventuella andra kostnader samt gränskontrollavgift debiteras enligt punkt 1-6.
- Vid samlastningscontainrar (dvs. fler sändningar till samma importör i samma container) debiteras gränskontrollavgift för hela förrättningen enligt punkt 6.
- Den totala avgiften får inte understiga de minimivärden som framgår av tabellen nedan. Om den totala kostnaden för importören understiger minimivärdet ska gränskontrollavgiften ökas för att komma upp i minimivärdet.

Ton	Kr
< 17	1 536
18	1 626
19	1 716
20	1 806
21	1 895
22	1 986
23	2 075
24	2 165

Ton	Kr
25	2 254
26	2 345
27	2 434
28	2 524
29	2 613
30	2 704
31	2 793
32	2 883

Ton	Kr
33	2 973
34	3 063
35	3 152
36	3 242
37	3 332
38	3 422
39	3 511
40	3 602

Ton	Kr
41	3 691
42	3 781
43	3 870
44	3 961
45	4 050
46	4 140
> 46	4 190

Avgifter för import av levande djur:

- Vid import av levande djur ska en förrättning göras per speditör och tillfälle. För djur som inte går via speditör görs en förrättning per importör och tillfälle.
- Timavgift och eventuella andra kostnader samt gränskontrollavgift debiteras enligt punkt 1-6.
- Debitering för restid, kontrollarbete samt förberedande och uppföljande administrativt arbete får inte understiga 1 440 kronor per förrättning.

Annan debitering

Annan debitering än den som anges ovan får ske om Jordbruksverket har träffat avtal om det

A.5 Avgifter för kvalitetskontroll av färska frukter och grönsaker

A.5.1 Bakgrund

Jordbruksverket utför kvalitetskontroller av färska frukter och grönsaker med stöd av 13 § förordningen (2011:926) om EU:s förordningar om pris- och marknadsreglering av jordbruksprodukter. Dessa kontroller finansieras genom

avgifter som regleras i Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2011:30) om avgifter för vissa kontroller m.m.

Jordbruksverket föreslår ändringar i föreskriften i syfte att ha en kontrollverksamhet i balans där varje kontrollområde täcker kostnaderna för kontrollen. Dessa verksamheter finansieras genom avgifter och bildar resultatområdet Tillsyn. Jordbruksverket har under ett antal år haft en budget i underskott som behöver rättas till. Vidare syftar ändringarna till att eftersträva en förenkling för importörer och Tullverket.

A.5.2 Jordbruksverkets förslag

A.5.2.1 Avgifter vid extra offentlig kontroll

Jordbruksverket föreslår förändringar i **4 kap 3 §** som gäller avgifter för kvalitetskontroll av färska grönsaker och frukter. Förslaget är att varuinnehavaren vid extra offentlig kontroll ska betala en avgift på 3000 kronor där resekostnader inkluderas. Efter tre timmar kontroll debiteras 800 kronor för varje påbörjad timme. Syftet med förslaget är att öka enligheten i föreskriften genom att hänvisa till en avgift för flera enskilda beskrivningar med likartad innebörd. En avgift på 3000 kronor är nödvändig för att ha avgiftstäckning samtidigt som vi inte har olika taxor beroende på vart i landet kontrollen görs. Vi anser inte att avståndet till myndighetens bemannade kontor ska påverka företagens kostnad och missgynna landsbygden. Vi har också ofta fått information från olika näringar att det är viktigt för företagen att kunna förutse kostnaderna med kontrollerna och utifrån det är det lämpligt med en fastställd avgift. Det är sällan som kontrolltiden överstiger 3 timmar.

A.5.2.2 Kontroll utanför normalt tillämpad arbetstid

Jordbruksverket föreslår att **4 kap. 6 §** tas bort då vi endast gör kvalitetskontroll vid import på ordinarie inspektionsort förutom vissa undantag som regleras enligt 4 kap. 3 §. I samband med att paragrafen tas bort så får rubriken en ny lydelse: ”Kontroll utanför normalt tillämpad arbetstid”.

I **4 kap. 7 §** föreslås vissa redaktionella förändringar.

A.5.2.3 Kontroller utförda av Tullverket

I **4 kap. 8§** föreslår Jordbruksverket att vid de fall Tullverket anlitas för att utföra kvalitetskontroll ska avgift tas ut i enlighet med 4 kap. 3§ och debiteras av Jordbruksverket. Syftet med ändringen är att kunden ska betala samma avgift är att det inte ska påverka kundens kostnad om det är en annan myndighet som gör kontrollen på Jordbruksverkets uppdrag. Det är viktigt att det blir tydligt för kunden att veta kostnaden för kontrollen.

A.5.2.4 Export

4 kap. 10 § tas bort eftersom vi gör bedömningen att den täcks in av 4 kap. 3 §.

A.5.2.5 Kontroller som inte avbokas

En nya paragraf föreslås i **4 kap. 11 §** som gäller kontroller som inte avbokas. De kontroller som inte avbokas senast kontrolldagen kl. 08.00 debiteras med 800 kronor. Den bakomliggande orsaken till denna skrivelse grundar sig i att det kostar mycket att planera och låsa upp resurser till en kontroll som sedan inte blir

av. I dagsläget är det kostnader som alla aktörer får dela på, även de som inte genererar kostnaderna. Jordbruksverket anser det vara rimligt att den som åsamkar kostnaden ensam ska bära den. Troligtvis kommer den föreslagna avgiften också ha en positiv inverkan på viljan att informera Jordbruksverket om ändringar.

A.5.2.6 Ny avgiftskonstruktion

I bilagan gällande avgifter vid kvalitetskontroll av färska frukter och grönsaker m.m. importerade från tredjeland föreslår Jordbruksverket att avgiften samordnas med växtskyddsavgift för de sändningar som innehåller produkter som även ska erlägga växtskyddsavgift.

Avgifter för sändningar som både omfattas av anmälningsskrav för växtskyddskontroll och kvalitetskontroll ska betalas med:

- a) 0,09 kr per kg för varje tulldeklarerad sändning, lägst 1200 kr för sändningar som har en kontrollfrekvens som överstiger 50 %.²
- b) 0,06 kr per kg för varje tulldeklarerad sändning, lägst 1000 kr, när kontrollfrekvensen är 50 % eller lägre.

Om inget annat anges är kontrollfrekvensen för växtskyddspliktiga varor 100 %. De undantag som finns redovisas i Kommissionens förordning (EG) 1756/2004 av den 11 oktober 2004 om fastställande av schablonvärden vid import för bestämning av ingångspriset för vissa frukter och grönsaker.

För sändningar som enbart innehåller varor som ska anmälas för kvalitetskontroll betalas kvalitetskontrollavgift med 0,05 kr per kg för varje tulldeklarerad sändning, lägst 800 kr.

För sändningar som enbart omfattas av växtskyddskontroll hänvisas till 2 kap 4 § SJVFS 2009:13.

Syftet med ändringen är ett enklare avgiftsuttag för kunden, Tullverket och Jordbruksverket. Varje produktsegment ska täcka sina egna kontrollkostnader, så väl administrativa, systemtekniska, aktiva kontroller och logistiska allokeringsskostnader. Alla avgifter baseras på vikt och per kg istället för påbörjat 100-tal kg. Istället för fyra produktgrupper är det enbart två. De flesta sändningar undantaget containersändningar med frukt har förhållandevis låga vikter men kan ändå kräva nästa lika mycket tid för kontroll. Kostnadstäckning kräver att sändningar som upp emot 100 % kontrollfrekvens minst genererar 1200 kronor. Kontrollen ska inte enbart täcka kontrollkostnaden för sin egen kontroll utan tillsammans med andra kontroller även tid som inte är fakturerbar, men som blir upplåst i väntan på eventuella kontroller. Oavsett kontrollfrekvens så har Jordbruksverket en hel del kostnader av att upprätthålla en beredskap och adekvat service för växtskydd och kvalitetskontroll vid import. Efter att mer stationära kostnader är finansierade så är det främst graden av fysisk kontroll (kontrollfrekvensen) som påverkar kostnaden för Jordbruksverket. Den ökade kostnaden beror inte enbart på graden av fysisk kontroll, utan även på behovet av beredskap som är avhängigt av hur lätt det är att förutse en viss typ av kontroller.

---

² Samtliga reducerade frekvenser för produkter med krav på växtskyddskontroll finns redovisade på www.jordbruksverket.se.

Desto lättare att förutse, desto lägre kostnader. Sammanfattningsvis blir det väldigt komplext och kan bero på flera olika faktorer som veckodag, produkt, exportland, kontrollplats mm, så det handlar definitivt om att hitta en generalisering och givetvis är inte den exakt rätt i varje enskild kontroll.

A.5.2.7 Produkter vid import som ska anmälas för kvalitetskontroll

Bilagan till SJVFS 2011:30 föreslås att justeras för att harmoniseras med den materiella föreskriften, SJVFS 2012:28, som reglerar vilka produkter som vid import ska anmälas för kvalitetskontroll. De båda bilagorna kommer inte att vara helt identiska då det i kontakt med Tullverket och kunder framkommit ett visst behov att ytterligare förtydliga att oavsett hänvisning till kn-nummer så är det enbart färsk frukt som ska saluföras.

A.6 Beskrivning av alternativa lösningar för det man vill uppnå och vilka effekterna blir om någon reglering inte kommer till stånd

A.6.1 Avgiftsfinansierade kontroller

Utifrån olika områdesregleringar (nationella förordningar) framgår det att ”Jordbruksverket får meddela föreskrifter om skyldighet att betala avgift för offentlig kontroll”. Utifrån tolkningar av denna och liknande skrivelser är samtliga kontroller som bedrivs på Jordbruksverket (Kontrollenheten och Växtkontrollenheten) ett eget resultatområde som ska bära sina egna kostnader. Det innebär att kontrollerna ska vara avgiftsfinansierade. Att inte ta ut avgifter är således inte ett alternativ eftersom Jordbruksverket (Kontrollenheten och Växtkontrollenheten) inte får anslag för att bedriva sin kontrollverksamhet samtidigt som verksamheten måste gå runt.

A.6.2 Kläckerier och avelsanläggningar

Tar Jordbruksverket inte ut avgifter för den offentliga kontrollen av kläckerier- och avelsanläggningar kommer kontroller av kläckerier- och avelsanläggningar inte kunna genomföras på grund av bristen på finansiella resurser.

A.6.3 Vattenbruk

De redan stora underskotten för den offentliga kontrollen när det gäller kontrollen av vattenbruk riskerar att bli ännu högre om inga avgiftshöjningar sker.

A.6.4 Veterinära gränskontroller

Tar Jordbruksverket inte ut avgifter för de veterinära gränskontrollerna som sker kommer resultatområdet att gå med stora underskott framöver.

A.7 Uppgifter om vilka som berörs av regleringen

A.7.1 Kläckerier och avelsanläggningar

Avgiftsförändringen berör bland annat företag som omfattas av den obligatoriska hälsoövervakningen av fjäderfä. Det rör sig om ca 75 anläggningar.

A.7.2 Vattenbruk

Avgiftsförändringen berör ca 155 företag som driver ett vattenbruk.

A.7.3 Veterinära gränskontroller

Avgiftsförändringen berör ca 700 sändningar.

A.7.4 Avgifter för kvalitetskontroll av färska frukter och grönsaker

Samtliga exportörer och importörer med frukt och grönt där det krävs sundhetscertifikat eller kvalitetskontroll. Vissa av importörerna är enbart aktiva på en lokal marknad medan vissa är multinationella företag. Sammanlagt berörs 251 företag av regleringen.

A.8 Uppgifter om de bemyndiganden som myndighetens beslutanderätt grundar sig på

Utifrån olika områdesregleringar (nationella förordningar) framgår det att ”Jordbruksverket får meddela föreskrifter om skyldighet att betala avgift för offentlig kontroll”. Vad den behöriga myndigheten får inkludera i sin beräkning av avgifter framgår av artikel 27 i förordning (EG) nr 882/2004.

Jordbruksverket har med stöd av 3, 5 och 9 §§ i förordningen (2006:815) om provtagning på djur föreskrivit³ om villkor för registrering och obligatorisk hälsoövervakning i anläggningar med avelsfjäderfä.

I Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 882/2004 framgår det att det ska ske offentlig kontroll på alla stadier i produktions- och distributionskedjan för att säkerställa att verksamheterna som bedrivs uppfyller de krav som finns specificerade i regelverken vad gäller foder- och livsmedelslagstiftning samt djurhälsa och djurskydd.

Av 13 § i Förordning (2006:815) om provtagning på djur, m.m. framgår det att Jordbruksverket får meddela föreskrifter om skyldighet att betala avgift för offentlig kontroll samt om beräkning av avgifterna.

Från den 1 januari 2014 utför Jordbruksverket offentlig kontroll och hälsoövervakning enligt Jordbruksverkets föreskrifter (SJVFS 2014:4) om djurhälsokrav för djur och produkter från vattenbruk (K 41). Kravet på offentlig kontroll och hälsoövervakning på EU-nivå finns i rådets direktiv 2006/88/EG, förordning 2004/882/EG och kommissionens beslut 2008/896/EG reglerna är införlivade i K 41.

Rätten att ta ut och beräkna avgifter för den offentliga kontrollen av vattenbruk regleras i 13 § i förordningen (2006:815).

A.9 Uppgifter om vilka kostnadsmissiga och andra konsekvenser regleringen medför och en jämförelse av konsekvenserna för de övervägda regleringsalternativen

A.9.1 Avgifter för offentlig kontroll av kläckeri- och avelsanläggningar (Hönshälsokontrollprogrammet)

Även om det tydligt framgår i flertalet EU-rättsakter⁴ att offentlig kontroll av kläckeri- och avelsanläggningar ska ske av en OV har detta inte genomförts tidigare. Det Jordbruksverket genomför nu är således stora förändringar för en bransch som hittills inte har haft några offentliga kontroller och där avgifter inte heller har betalats. Det är dock viktigt att för branschen poängtera att kontrollerna är ett ska-krav enligt EU-

³ Statens Jordbruksverks föreskrifter om obligatorisk hälsoövervakning av fjäderfä (SJVFS 2010:58 Saknr K20)

⁴ Rådets Direktiv 2009/158/EG av den 30 november 2009 om djurhälsovillkor för handel inom gemenskapen med och för import från tredjeland av fjäderfä och kläckägg i bilaga II

rättsakter och är till för att säkerställa att den inre marknaden fungerar och att godkännandet efterlevs. Kontrolltiden på varje anläggning uppskattas till drygt 3 timmar. Detta är beräknat utifrån hur många timmar en kontroll tar för att fatta beslut om godkännande samt vilka punkter som ska kontrolleras enligt regelverken.

A.9.2 Offentlig kontroll av vattenbruksanläggningar

Förändringen som föreslås innebär stora omställningar för de företag som har anläggningar i riskklass 1 och riskklass 2. Från att endast betala en årsavgift på 1 100 kr höjs denna avgift nu avsevärt. För de företag som har anläggningar i riskklass 3 blir höjningen inte lika stor och det är även här majoriteten av företag återfinns. Att genomföra en höjning av årsavgifterna för de högsta riskklasserna är logiskt sett ur ett rättvise- och kostnadsperspektiv. Det är i dessa två grupper som de allra största företagen och anläggningarna återfinns och det är även dessa grupper som är förknippade med störst smittskyddsrisiker (stora sättfisk- och konsumtionsfiskproduktioner). Det är även för dessa två grupper som det krävs mer kontrollsamordning jämfört med de som återfinns i riskklass 3 då provtagningen är mer omfattande och fler kontrollbesök genomförs. Skulle behovet av intäkter fördelas på samtliga företag eller på samtliga anläggningar skulle det innebära att företagen i riskklass 3 (vanligtvis mindre företag) drabbas negativt och risken är hög att flera företag inte skulle klara av att betala den årsavgift som krävs enligt beräkningen som har gjorts. I slutändan skulle detta således innebära att företag gick i konkurs.

A.9.3 Avgifter för kvalitetskontroll av färska frukter och grönsaker

Jordbruksverkets (Växtkontrollenhetens) olika kontroller och uppdrag är logistiskt väldigt komplexa. Det är inte möjligt att räkna på kontroller var för sig då den faktiska kostnaden är så beroende av varierande kostnader och möjlighet att samordna olika kontroller (dela på resekostnader).

Givetvis blir OH-kostnaderna lägre en dag när Arlanda har 10 sändningar som kontrolleras av en person jämfört med en annan dag när en person kontrollerar två sändningar, men ändå måste befinna sig på Arlanda större delen av dagen.

Resekostnaderna varierar klart också mycket beroende på om kontrollen medför långa reser med flyg och övernattningskostnader istället för kort bilresa i närområdet.

Vi strävar efter att i minsta möjliga mån påverka konkurrensförhållandena beroende på var vi är lokaliserade och vi strävar efter att avgifterna ska vara så förutsägbara som möjligt för att underlätta för företag och andra aktörers möjlighet att kalkylera kostnader.

Sammantaget gör komplexiteten att för i princip alla områden vi avgiftsätter så krävs det på ett eller annat sätt schablonisering. Faktorer som påverkar beräkningen av lämplig schablon är:

- Resekostnader (faktiska och OH)
- Populationen (hur många ska dela på OH-kostnader)
- Kontrollfrekvenser (hur stor del av populationen ska kontrolleras) och flexibilitet kring den.
- Förväntad kontrolltid.
- Behov av systemstöd (utveckling och drift)
- Serviceåtagande gentemot kund

För kvalitetskontroll och växtskyddskontroll vid import beror avgiftens storlek i stor utsträckning på en korrelation mellan serviceåtagande – kontrollfrekvens – administrering/handläggning av anmälan och beslut – kontrollutförande och

allokeringskostnader (t.ex. beredskapstid). Flertalet importörer av frukt och grönt är känsliga med begränsad hållbarhet och för många kunder är det avgörande att det inte blir lång väntetid. Hög servicegrad på flertalet kontrollplatser ökar kostnaderna.

A.9.4 Veterinära gränskontroller

Den ekonomiska bördan blir i stort oförändrad, då en tidigare administrativ avgift på 400 kronor lyfts bort i samband denna ändring.

A.10 Bedömning av om regleringen överensstämmer med eller går utöver de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till Europeiska unionen

Enligt Jordbruksverkets bedömning överensstämmer regleringen med de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till Europeiska unionen.

A.11 Bedömning av om särskilda hänsyn behöver tas när det gäller tidpunkten för ikraftträdande och om det finns behov av speciella informationsinsatser

Vi kan inte se att några särskilda hänsyn behöver tas gällande tidpunkten för ikraftträdandet. Däremot ser vi att det finns behov av att man riktar informationen till de företag som berörs av de aktuella förändringarna. Information kommer att behöva läggas ut på Jordbruksverkets hemsida och information kommer att skickas direkt till respektive företag.

B Kommuner och landsting

Markera med x

- Regleringen bedöms inte få effekter för kommuner eller landsting.
- Regleringen bedöms få effekter för kommuner eller landsting.

C Företag

Med företag avses här en juridisk eller en fysisk person som bedriver näringsverksamhet, det vill säga försäljning av varor och/eller tjänster yrkesmässigt och självständigt. Att yrkesmässigt bedriva näringsverksamhet bör tolkas brett.

Markera med x

- Regleringen bedöms inte få effekter av betydelse för företags arbetsförutsättningar, konkurrensförmåga eller villkor i övrigt. Konsekvensutredningen innehåller därför inte någon beskrivning av punkterna i avsnitt B.
- Regleringen bedöms få effekter av betydelse för företags arbetsförutsättningar, konkurrensförmåga eller villkor i övrigt. Konsekvensutredningen innehåller därför en beskrivning av punkterna i avsnitt B.

C.1 Beskrivning av antalet företag som berörs, vilka branscher företagen är verksamma i samt storleken på företagen

C.1.1 Kläckeri och avelsanläggningar

Antal företag som berörs är cirka 75 stycken fördelade på nio företag.

C.1.2 Vattenbruk

Antal företag som berörs är cirka 155 stycken. Lite mer än hälften av dessa (drygt 95 företag) är mindre företag som har en liten fiskodling där man ser att det finns en lägre smittskyddsrisik för. I den här gruppen återfinns bland annat fiskevårdsområdesföreningar och musselodlingar samt odlingar som odlar små mängder. Runt 60 företag är större företag med en stor omsättning där företagen har stora produktionsvolymerna, i denna grupp återfinns elbolag som driver kompensationsodlingar och stora matfiskproduktioner.

C.1.3 Avgifter för kvalitetskontroll av färska frukter och grönsaker

För vissa produkter/företag kommer avgiften öka markant och kan till och med göra det kommersiellt svårt att ta in små partier med frukt och grönt per flyg på samma sätt som idag. Vi bedömer det troligt att vissa importörer kommer att lägga om sin importlogistik och ta in mindre ofta men större partier alternativt gå samman för att dela på kostnader. Avgiftshöjningen är en förutsättning för att kunna bibehålla den efterfrågade servicen.

C.2 Beskrivning av vilken tidsåtgång regleringen kan föra med sig för företagen och vad regleringen innebär för företagens administrativa kostnader

C.2.1 Kläckeri och avelsanläggningar

De administrativa kostnaderna för kläckeri- och avelsanläggningarna kommer att öka. Tid kommer att behöva avsättas för kontrollbesök samt för avgiftshantering (dels en årsavgift och dels en rörlig kontrollkostnad).

C.2.2 Vattenbruk

Regleringen kommer inte innebära några större förändringar för företagens administrativa kostnader. Tiden som företagen behöver lägga ner som en effekt av regleringen är densamma som tidigare.

C.2.3 Avgifter för kvalitetskontroll av färska frukter och grönsaker

Regleringen kommer inte att innebära några större förändringar för företagens administrativa kostnader. Den administrativa kostnaden bedöms dock öka för de företag som meddelar förändring av sändning för importkontroll. Regleringen (**4 kap. 11 §**) innebär en ökad informationsskyldighet. Sammanlagt bedöms ca 25 företag⁵ påverkas och den sammanlagda ökade administrativa bördan beräknas till 7850 kronor per år.

---

⁵ Sändningar som både omfattas av kvalitets- och växtskyddskontroll och som täcks av 4 kap. 11 § i Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2009:13) om växtskyddsavgifter och i 2 kap. 10 § Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2011:30) om avgifter för vissa kontroller m.m. debiteras 800 kronor vid sent meddelande om ändring av sändning och inte 800 kronor för växtskyddskontroll och 800 kronor för kvalitetskontroll. Notera att den ökade informationsskyldigheten medför att en sändning enbart faktureras en gång, även om den också innehåller varor som regleras enligt SJVFS 2009:13. Detta medför även en viss svårighet att härleda hur stor del av den totala administrativa kostnaden som kan härledas till respektive föreskriftsändring.

C.3 Beskrivning av vilka andra kostnader den föreslagna regleringen medför för företagen och vilka förändringar i verksamheten som företagen kan behöva vidta till följd av den föreslagna regleringen

C.3.1 Kläckeri och avelsanläggningar

Införandet av avgifter kommer innebära stora förändringar för företagen som driver dessa anläggningar. Utöver den årliga avgiften kommer företagen att betala varje enskild kontroll som utförs på anläggningen. Anläggningarna kommer att behöva anpassa sig dels till ökade kostnader och dels ökad hantering av fakturor och besök från en kontrollerande veterinär. Exakt vilka förändringar i verksamheten som företagen kan behöva vidta till följd av den föreslagna regleringen är inte säkerställt även om det kan tänkas att företagets vinstmarginal kommer att sänkas något då den ekonomiska bördan ökar.

C.3.2 Vattenbruk

Utifrån den föreslagna ändringen kommer den ekonomiska konsekvensen för de företag som tillhör riskklass 3 vara måttlig. Däremot framgår det att det blir större förändringar både för riskklass 1 och 2. I denna grupp återfinns emellertid de mest livskraftiga företagen med störst ekonomisk kapacitet (stora mat- och sättfiskproduktioner samt kompensationsodlingar). Deras ekonomiska kapacitet i kombination med att dessa företag sedan 2015 inte längre har några analyskostnader för den provtagning som genomförs i den offentliga kontrollen gör att det anses finnas goda möjligheter för företagen att möta dessa kostnader.

C.3.3 Avgifter för kvalitetskontroll av färska frukter och grönsaker

Jordbruksverket bedömer det som troligt att vissa importörer kommer att lägga om sin importlogistik och ta in mindre ofta men större partier alternativt gå samman för att dela på kostnader. Avgiftshöjningen bedöms av Jordbruksverket som en förutsättning för att kunna bibehålla den efterfrågade servicen.

C.4 Beskrivning av i vilken utsträckning regleringen kan komma att påverka konkurrensförhållandena för företagen

C.4.1 Kläckeri och avelsanläggningar

Samtliga företag berörs av förändringen och mot denna bakgrund anses inte konkurrensförhållandet påverkas till det negativa. Alla företag betalar lika mycket.

C.4.2 Vattenbruk

De förändringar och tillägg som föreslås i föreskriften gäller för samtliga företag fördelat utefter riskklasser. Konkurrensen anses därmed inte påverkas negativt eftersom riskklassning sker med utgångspunkt på företagets produktionsinriktning; arter som odlas, antal ton som produceras, om och/eller hur utsättning av den odlade fisken sker.

C.4.3 Avgifter för kvalitetskontroll av färska frukter och grönsaker

Då varje produkttyp i större utsträckning ska täcka sina egna kontrollkostnader, så fördelas kostnaderna mer proportionerligt, så vissa produkter får högre avgiftsökning än andra, t.ex. frukt som enbart har kvalitetskontroll. Vi ser dock inte att det påverkar konkurrensförhållandena mellan olika företag.

C.5 Beskrivning av hur regleringen i andra avseenden kan komma att påverka företagen

Regleringen med ingen annan påverkan än den som beskrivits ovan.

C.6 Beskrivning av om särskilda hänsyn behöver tas till små företag vid reglernas utformning

C.6.1 Kläckeri och avelsanläggningar

Anläggningarna är av liknande storlek och det anses inte finnas några särskilda hänsynsbehov avseende regleringstilläggen.

C.6.2 Vattenbruk

Det finns några enstaka företag som har små odlingar som har hamnat i en högre riskklass på grund av smittskyddsskäl (t.ex. små sättfiskproduktioner). Dessa företag kommer att kunna söka nedsättning av avgiften som ska betalas eftersom det kan vara svårt för dessa företag att bära dessa kostnader.

C.6.3 Avgifter för kvalitetskontroll av färska frukter och grönsaker

Jordbruksverket har svårt att se på vilka grunder vi ska kunna subventionera små företag, d.v.s. hur vi ska kunna låta ett företag medvetet betala del av ett annat mindre företags kontroll.

D Samråd

Jordbruksverket har skickat förslaget för samråd med Ekonomistyrningsverket.

E Kontaktperson

Ange vem som kan kontaktas vid eventuella frågor

Christoffer Leijon; handläggare, växtkontrollenheten, Tfn: 036-15 83 64, mobil tfn 072-541 41 14

Christoffer.Leijon@jordbruksverket.se

Jessica Nordström; kontrollsamordnare, kontrollenheten, Tfn: 036-15 51 07, mobil tfn 070-360 22 04

Jessica.Nordstrom@jordbruksverket.se

Joel Skogmalm; handläggare, registerenheten, Tfn: 036-15 62 57

Joel.Skogmalm@jordbruksverket.se

Ingemar Ekblad; handläggare, registerenheten, Tfn: 036-15 51 66.

Ingemar.Ekblad@jordbruksverket.se